

Inleiding

We leggen u de Kadernota 2026 voor. Hierbij vindt de integrale afweging plaats voor de meerjarenbegroting 2026-2029 en worden de kaders en uitgangspunten vastgesteld voor de programmabegroting 2026.

We houden koers

We staan – net als veel andere gemeenten – voor financieel uitdagende jaren. Waar we op korte termijn zwarte cijfers schrijven blijven de vooruitzichten op lange termijn onzeker. We hebben te maken met de gevolgen van het ravijnjaar en de oplopende kosten voor jeugdzorg. Het Rijk heeft hier gedeeltelijk voor gecompenseerd maar het blijft uitdagend om tot een sluitende meerjarenraming te komen. Om op deze ontwikkelingen in te spelen hebben we vorig jaar maatregelen genomen via 'Ambitie en Middelen in balans'. In deze Kadernota is de actualisatie van 'Ambitie en Middelen in balans' meegenomen.

We zien drie speerpunten als het gaat om onze belangrijkste uitdagingen:

- Meer passende woningen en voldoende voorzieningen
- Meer groen in de stad
- Meer samenwerken aan meedoen voor iedereen

Deze opgaven zijn van groot belang voor de toekomst van onze gemeente. Dat betekent dat we blijven investeren om de Leukste gemeente van Nederland te blijven en tegelijkertijd kritisch te blijven kijken naar onze uitgaven. Dit is nodig als we de voorzieningen in de stad in stand willen houden terwijl het Rijk ons grote opgaven oplegt.

We blijven investeren

De ontwikkelingen vragen wel om zorgvuldigheid en realisme in de te maken (nieuwe) beleidskeuzes. Tegelijkertijd vraagt de snel veranderende samenleving om een flexibele en betrouwbare overheid. Dat betekent dat we doen wat we zeggen. De Kadernota 2026 zet de lijn uit het raadsprogramma 2022-2026 voort bij het realiseren van de ambities en beleidsvoornemens.

Meer passende woningen en voldoende voorzieningen

Oldenzaal staat voor de opgave om te blijven groeien en tegelijkertijd aantrekkelijk en leefbaar te blijven voor jong en oud. Daarom zetten we de komende jaren stevig in op meer passende woningen en voldoende voorzieningen in de stad. Van 2021 tot en met 2024 hebben we 391 woningen gerealiseerd. Tot 2030 bouwen we elk jaar tenminste 100 woningen bij. We bouwen gevarieerd, geven ruimte aan wonen en vergroenen en betrekken inwoners bij de planvorming.

Op andere terreinen wordt fors geïnvesteerd. We zetten in op vitale voorzieningen zoals schoolgebouwen, binnen- en buitensport-accommodaties en ander gemeentelijk vastgoed. Daarmee zorgen we voor toekomstbestendige en toegankelijke voorzieningen voor iedereen. De kwaliteit van onze leefomgeving krijgt nadrukkelijk aandacht. We maken een omgevingsvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling (wonen, werken, leven) van onze stad richting 2050. En we verhogen onze meerjarige investeringen in het verbeteren van wegen, de openbare verlichting en het structureel onderhoud van het bomenbestand. Zo blijft Oldenzaal een verzorgde en bereikbare stad.

Meer groen in de stad

We investeren in een aantrekkelijke en klimaatbestendige leefomgeving, waarin ruimte is voor natuur, water en ontmoeting. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het Singelpark en de vergroening van het Plechelmusplein. Ook in de wijken zetten we stappen. Straten en buurten worden klimaatbestendig ingericht, met ruimte voor wateropvang, verkoeling en biodiversiteit. Dit doen we samen met wijkbewoners, zoals in de buurt Glinde-Hooiland. Zo bouwen we verder aan een stad waar het prettig wonen en recreëren is.

Meer samenwerken aan meedoen voor iedereen

We versterken het Sociaal plein als toegankelijk en herkenbaar aanspreekpunt voor alle inwoners. Daarnaast investeren we in sterke buurten waar mensen elkaar kennen en ondersteunen. Door

initiatieven van onderop te stimuleren en wijkgericht te werken, vergroten we de betrokkenheid en leefbaarheid. Daarnaast werken we samen met onze partners aan een samenleving waarin mensen zoveel mogelijk zelf regie kunnen nemen over hun leven. Daarom blijven we inzetten op preventie en ondersteuning dichtbij huis.

We hebben op tijd geanticipeerd

Deze ambities vragen uiteraard om een solide financiële basis. We hebben vorig jaar op tijd geanticipeerd op de financiële uitdagingen die op ons afkomen. Dankzij het doorvoeren van enkele bezuinigingsmaatregelen uit 'Ambities en Middelen in balans' laat de Kadernota 2026 voor de eerste drie jaar zwarte cijfers zien.

Voor incidentele uitgaven in deze periode kiest de gemeente ervoor om gebruik te maken van de goed gevulde algemene reserve. Op deze manier komt het ten goede aan de Oldenzaalse samenleving. Daarnaast kiezen we ervoor scherper aan de wind te varen, waar mogelijk zijn bestaande budgetten naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft in de Voorjaarsnota gemeenten gedeeltelijk gecompenseerd voor het ravijnjaar en uitgaven voor de jeugdzorg. Deze compensatie is ontoereikend en slechts voor twee jaar, vanaf 2028 moeten de uitgaven voor jeugdzorg structureel omlaag. Het Rijk komt hiervoor met maatregelen. Het effect hebben we als stelpost meegenomen in de meerjarenraming. De VNG is in overleg met het Rijk over passende invulling. Dit betekent wel dat we genoodzaakt zijn om het derde spoor van 'Ambitie en Middelen in balans' te effectueren.

Gefaseerd bezuinigen

We kiezen ervoor om de geplande bezuinigingen gefaseerd in te voeren. Hiermee krijgen de betrokken organisaties tijd en ruimte om zich hierop voor te bereiden. Vanaf 2027 wordt een eventueel lagere subsidie of hogere bijdrage geleidelijk ingevoerd: 10% in 2027, 25% in 2028, 50% in 2029, 75% in 2030 en in 2031 is het bezuinigingspakket volledig doorgevoerd. We blijven hierbij in gesprek met de betrokken organisaties. Door stapsgewijs de bezuinigingen door te voeren, worden de effecten op de samenleving zoveel mogelijk beperkt.

Conform het vastgestelde financieel beleid past de gemeente jaarlijks een indexatie toe op lokale heffingen om de kostenstijgingen als gevolg van inflatie te compenseren. Voor 2026 betekent dit een verhoging van de OZB met 3,6%.

Financieel perspectief en nieuwe beleidsvoornemens

Op basis van de voorliggende Kadernota 2026 zijn de financiële contouren voor de Programmabegroting 2026-2029, met name voor het laatste jaar, niet gunstig. De financiële positie van de gemeente is op dit moment stabiel, maar na 2027 ontvangt de gemeente fors minder middelen van het Rijk terwijl de structurele lasten blijven stijgen. De ontwikkelingen vragen om zorgvuldigheid en realisme in de te maken (nieuwe) beleidskeuzes.

Kortom, in 2026 blijven we koersvast, houden grip op onze financiën en blijven investeren in wat Oldenzaal sterk en leefbaar maakt. Met de voorliggende Kadernota 2026 geven we invulling aan deze ambities. Samen werken we aan onze stad Oldenzaal.